

Nieuw verzamelgebied. Opeens zijn al je dubbele postzegels weer nodig. Die van andere verzamelaars erbij! Deel 2 Olav Petri

En vergeet Nederland niet Je kunt trouwens ook het koninkrijk der Nederlanden eens onder het vergrootglas leggen en postzegels zoeken bij wat er gespeeld heeft. In 1815 behoorden het huidige België en Luxemburg er ook nog bij. Een lekker groot koninkrijk, handig als in Frankrijk weer eens een Napoleon verschijnt of een Lodewijk XIV, de man van het “rampjaar 1672”. Niet de Duitsers, maar de Fransen waren de traditionele vijand. In Montfoort en Woerden zijn de kastelen verwoest door die vreselijke Fransen. In Utrecht bij de Tolsteegbrug kun je een grote bronzen herinnering zien aan de aftocht van Napoleons Fransen in 1813, het was feest voor de Utrechtenaren! Terug naar grenzen. Groot Nederland werd het in 1815. De grens werd netjes getrokken, nul komma nul problemen. Over een zinkmijn vlak onder Vaals werd men het niet eens en het dorpje Morsnet bleef 100 jaar onafhankelijk. Opstand in 1830, België scheidt zich af. Na 9 jaar werd dit door koning Willem I geaccepteerd, de grens werd definitief, Luxemburg bleef los bungelen. Een stukje midden Limburg is in 1839 toch weer Nederlands geworden. Namen van provincies, ik had er nooit zo bij nagedacht: “Noord Brabant”, okay, dat ken ik, maar ik hoorde eigenlijk nooit iets over “Zuid Brabant”. Wel de zaak is simpel: Brabant was oorspronkelijk behoorlijk groot. Brussel is de hoofdstad van echte, oude Brabant, waarvan het noorden Nederlands bleef, met of zonder tegenzin. En de smalle provincie Limburg ziet er zo vreemd uit doordat een groot deel verdween, Belgisch werd, ja, ook daar heb je Limburg. Luxemburg had last van landje pik en werd steeds kleiner, maar het groothertogdom van koning Willem I was in 1815 wel een stuk groter dan nu, een deel van het land werd namelijk Belgisch. Dus je kunt dicht bij huis blijven en met Belgische, Nederlandse, mogelijk ook Duitse en Franse zegels een stukje geschiedenis van ons koninkrijk illustreren. Oh, u hebt nergens iets van België? Ja, er zijn België-verzamelaars in onze vereniging. En wist u dat Bitburg van de bekende

bierbrouwerij Luxemburgs was? In 1815 werd het Pruisisch. Na wat onderhandelen 5 En dan Polen..... Wie Polen kiest, kan helemaal zijn hart ophalen, de grenzen van het land waren in 1919 niet echt duidelijk, er is toen flink geschoven en na de Tweede Wereldoorlog opnieuw. De Noorse verzamelaar bracht zegels bijeen die lieten zien wat er op het Poolse gebied van 1920 gebruikt is tot die tijd, dus vóór de onafhankelijkheid en meteen daarna. Dat waren Russische zegels, Duitse, Oostenrijkse. Een stempel Posen, Krakau, Lemberg of Warschau, Wilna/Wilno bewijst al helemaal dat een zegel in Polen gebruikt is. Het nieuwe land Polen van na de Eerste Wereldoorlog bestond uit gebieden die van 3 grote keizerrijken samengevoegd waren. Ja, tot 1918 bestond Polen niet meer op de kaart en in atlanten. In 1795 was er door de buurlanden voor gezorgd dat het land simpelweg onderling verdeeld was! Weg Polen, niets meer van over, gewoon doen wat keizers in Wenen, Berlijn en Moskou beslissen. Er bij dat herstel van Polen als staat getouwtrek om gebieden in Silezië en daarom heb je in de Duitse catalogus bijvoorbeeld zegels van Oberschlesien waar een referendum is geweest. Er zijn Germania's met opdrukken van Duitse zijde en ook van latere Poolse zijde. Gewoon het Duitse spul opmaken, een opdrukje kost niet veel. Na de Tweede Wereldoorlog werden opnieuw grenzen verlegd. Danzig werd opeens Pools, de onderste helft van Oost Pruisen werd ook Pools, dus een oud zegeltje van Allenstein of Marienwerder past prima in een verzameling. De nieuwe oostgrens lijkt deels op de zogenaamde Curzon-lijn. Dat was een grens die Engelse lord Curzon door een commissie had laten vaststellen als eerlijke oostgrens. De Noren hadden een mooie landkaart op internet gevonden van de oostgrens in 1918 en alle gedoe er omheen. En dan 1939-1944. Stalin graaide graag een extraatje bij elkaar en wat wij nu kennen als de stad Lviv in Oekraïne was Lvov voor Stalin en was daarvoor Lemberg in de tijd van Franz Jozef en keizer Karl van Oostenrijk. Dus ook hier kun je met postzegels wat illustreren. Het aardige is dat we allemaal zulk spul in huis hebben. De artikelen die ik zag, gingen lekker diep op de zaken in en ze konden me verrassen met onverwachte en eigenlijk onbekende

zaken, lijkenpikkerij..... Er was in 1919 een groot Pools-Tsjechisch grensgeschil, Teschen, Tešín, Cieszyn. Nooit van gehoord, denk ik, maar dit grensgebied was rijk aan steenkool en beide landen hebben er letterlijk om gevochten. U kent het beruchte overleg in München wel, najaar 1938, Chamberlain, Hitler, Mussolini werden het eens. 6 De zogenaamde Sudetenduitse gebieden moest Tsjechoslowakije afstaan aan Hitler en daarna zou er nooit meer oorlog komen. Nou, Polen heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om Teschen in te pikken. Er is zelfs een postzegel aan gewijd, Moedertje Polen staat met een beschermende open mantel haar zielige onderdanen uit Tsjechië op te wachten. In minder dan een jaar later bestond moedertje Polen helemaal niet meer. Hitler en Stalin in actie, het Ribbentropp pact waarbij het land verdeeld werd. De naam Polen verdween, net als in 1795, maar dit keer modern gründlich en op afgrijselijke wijze..... “Verzamelaars aller landen, helpt elkaar!”